МАШИНАЛАР ИШ УНУМИНИ ЯНАДА ОШИРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

20-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 198 (4914).

6 ОКТЯБРЬ

ШАНБА

1973 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

УЧ КУНДА 25 ПРОЦЕНТ

Усмон Юсупов номли бўлим ҳозирги кунда пахта топширишда «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида биринчи ўринда бормоқда. Ҳотамбой Холматов бошқарувчи бўлган бу бўлим уч кун давомида салкам 29 процент миқдорида пахта тайёрлади. Бундай катта кўрсаткичга эришишда ўз касбини севган, машиналарни моҳирлик билан бошқараётган механик-ҳайдовчилар ғайрат ва шижоат кўрсатдилар. Шунингдек, Алиме Айвазова бошқарувчи бўлган Ульянов номли бўлим, Аброр Бурхонов бошқарувчи бўлган Алишер Навоий номли бўлим коллективлари ҳам кунига 8,5—9 процентдан пахта тайёрлаб суръат отига қамчи босмоқдалар.

Далалардаги ҳамма машина тўхтовсиз ва унумли ишламоқда. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти механизаторларнинг белгиланган нормани ошириб бажаришлари учун барча шароитни яратиб берган. Терилган пахта пешма-пеш қабул пунктларига жўнатилмоқда. Прицеплардан карвон тузган механизаторлар ҳар куни графикда белгиланганидан анча кўп пахтани даладан пунктга ташиб келтирмоқдалар.

Областимизнинг машъал хўжаликларидан ҳисобланган бу совхоз кейинги уч кунда 25,32 процент миқдорида пахта тайёрлаб юқори натижага эришди. Совхоз коллективи терим суръатини тобора кучайтириб, йиллик планни тез кунда адо этиш учун ҳаракат қилмоқда.

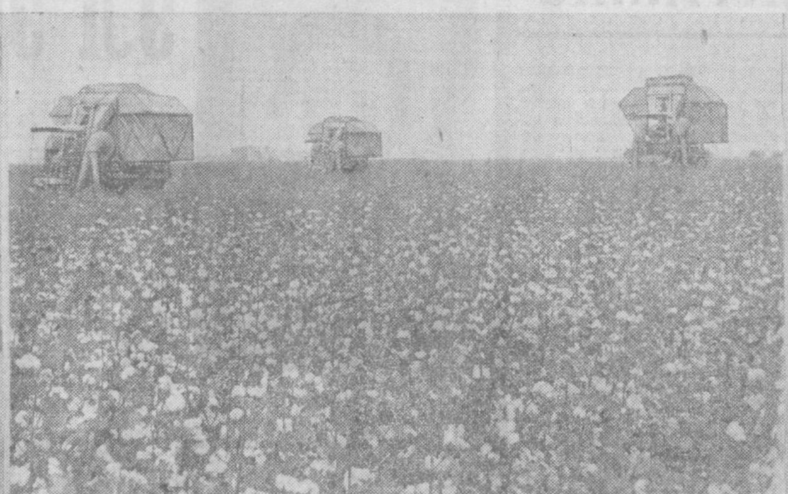

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозида йиғим-терим ишлари жадал суръат билан олиб борилмоқда. Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган механик-ҳайдовчилар кундалик нормаларини ошириб бажармоқдалар. Суратларда: мавсумда 150 тонна пахта териш мажбуриятини олган Е. Балашев. Машина терими пайти. Илғор механизатор К. Я. Штольц.

А. Абалян фотолари.

ЯНГИ БУНЁДКОРЛИКЛАР ЙЎЛИДАН

ГРУЗИЯ ССРГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

Грузия Совет Социалистик Республикаси қардош халқларнинг ягона, бузилмас оиласида чинакам гуллаб-яшнади. Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида маҳкам жипслашган Грузия меҳнаткашлари саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият, халқ маорифини ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Грузия ССРнинг коммунистик қурилишига қўшаётган ҳиссаси партиямиз, Совет давлати томонидан муносиб равишда тақдирланди. Республика байроғида — уч орден ярқираб турибди. 5 октябрда бу орденлар қаторига ватаннинг яна бир мукофоти—Халқлар дўстлиги ордени тақиб қўйилди. Бошқа барча совет республикалари каби Совет Грузияси ҳам бу орденга ССР Иттифоқининг 50 йиллиги арафасида сазовор бўлган эди.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитети ва республика Олий Советининг орден топширилишига бағишланган қўшма тантанали мажлисда Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолари, республика Олий Советининг депутатлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, саноат, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият илғорлари тўпланишди. Грузия ССР Олий Совети Президиумининг раиси Г. С. Дзоценидзе мажлисни очиб, сўзлаган нутқида республика меҳнаткашлари ватаннинг юксак мукофотини зўр хурсандлик билан, коммунизм ишига, жонажон КПССга, унинг ленинчи Марказий Комитетига чексиз садоқат ҳислари билан кутиб олганликларини айтиб ўтди.

Совет Иттифоқи ва Грузия Совет Социалистик Республикасининг давлат гимнлари янграйди.

Грузия ССРнинг байроғи ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг эсдалик байроғи залга олиб кирилади.

Тантанали мажлис қатнашчилари Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросини зўр хурсандлиқ билан фахрий президиумга сайлайдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленкога сўз берилади.

А. П. Кириленко партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан мажлис аҳлини ва улар орқали республиканинг барча меҳнаткашларини ажойиб мукофот — Халқлар дўстлиги ордени билан чин кўнгилдан қутлади. Грузия ССР Совет Иттифоқини ташкил этиш ва мустаҳкамлашда, мамлакатимиз халқларининг қардошларча дўстлигини мустаҳкамлашда меҳнаткашларнинг катта хизмат қилганликлари учун, коммунистик қурилиш ишига катта ҳисса қўшганликлари учун шу орден билан мукофотланган эди.

Тбилисига кела туриб, деди А. П. Кириленко, мен яна бир топшириқни хурсандлик билан адо этаётирман. Партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шу ажойиб воқеа муносабати билан сизларни шахсан муборакбод қилишни ҳамда Грузиянинг коммунистларига, барча меҳнаткашларига ватанимиз бахт-саодати йўлида қилаётган меҳнатларида янги катта муваффақиятлар ва шахсий ҳаётингизда бахт-саодат тилашни мендан илтимос қилган эди.

Эндиликда шонли республиканнгизнинг байроғида иккита Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени билан бир қаторда Халқлар дўстлиги ордени ҳам порлаб турадиган бўлди. Бунга сизлар билан бирга барча совет кишилари сидқидилдан қувонадилар. Бу орден алоҳида маънога эга. У — партиямизнинг ленинча миллий сиёсати чинакам тантана қилганлигининг тимсолидир!

Грузия меҳнаткашлари барча халқларимизнинг ва аввало улуғ рус халқининг қардошлик ёрдамига таяниб тарихан қисқа муддат ичида қудратли замонавий индустрияни бунёд қилдилар, қишлоқ хўжалигини тубдан ўзгартирдилар, фан ва социалистик маданиятни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Совет ҳокимияти йиллари давомида бу ерда илғор техника билан таъминланган мингдан кўпроқ корхона қурилди. Булар орасида Рустави шаҳридаги катта металлургия ва химия заводлари, марганец рудасини қазиб чиқарадиган корхоналар комплекси, Кутаисидаги автомобиль заводи, Ботумидаги нефтни қайта ишлаш заводи, Тбилисидаги электровозсозлик заводи, Горидаги ип-газлама комибнати ва бошқа корхоналар бор. Революцияга қадар бутун бир йил ичида ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотига тенг келадиган саноат маҳсулоти ҳозир республикада тўрт кунда тайёрлаб берилмоқда.

Ҳозирги кунда Грузия магистрал электровозлар ва тез учар самолётлар, юк автомобиллари ва сув ости қанотли денгиз кемалари, металл қирқадиган станоклар ва башняли кранлар, минерал ўғитлар ва химиявий толалар, электрон-ҳисоблаш машиналари, аниқ асбоблар ва бошқа ўнлаб мураккаб саноат буюмлари ишлаб чиқармоқда. Грузия мевалари ва чойи, виноси ва тамакиси мамлакатимизнинг ҳамма жойида иззат ва ҳурматда.

Грузиянинг социалистик халқ хўжалиги — энг замонавий тармоқлар омплексидан иборат бўлиб, умумиттифоқ экономикасида муҳим ўрин олиб турибди.

Коммунистик партиянинг раҳбарлик фаолияти деди А. П. Кириленко, Совет Иттифоқидаги барча миллатлар ва элатларнинг бирлигини ва дўстлигини мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнамоқда. Ленин васиятларига оғишмай амал қилиб келаётган партиямиз социализмнинг энг улкан ғалабаларидан бири бўлган ва дўстликни кўз қорачиғидай асрамоқда ва мустаҳкамламоқда.

Ўз-ўзидан маълумки, мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар ҳамиша ривожланиб бормоқда. Бу — жонли, диалектик жараёнидир. Партиямиз ССР Иттифоқини мустаҳкамлаш, мамлакатимиздаги барча миллатларнинг ҳар томонлама гуллаб-яшнашини ва бир-бирига аста-секин яқинлашувини таъминлаш йўлида қунт билан ишламоқда. Ўртоқ Леонид Ильич Брежнев КПССнинг XXIV съездида Марказий Комитет номидан қилган ҳисобот докладида айтиб ўтганидек, «Партия бундан буён ҳам барча меҳнаткашларни социалистик интернационализм руҳида, миллатчилик ва шовинизмнинг, миллий маҳдудлик ва кибрланишининг ҳар қандай шаклдаги кўринишларига муросасиз бўлиш руҳида, барча миллатлар ва элатларни астойдил ҳурматлаш руҳида тарбиялайверади».

Сўнгра А. П. Кириленко партия XXIV съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш планларини амалга ошириш, жумладан, тўққизинчи беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили топшириқларини бажариш борасида мамлакат саноати ва қишлоқ хўжалигида қилинган ишларнинг баъзи якунларига тўхталиб ўтди.

Совет Грузиясининг Халқлар дўстлиги ордени билан муносиб тақдирланган муваффақиятларини қўлга киритишда, деди у, республика коммунистларининг, партия ташкилотларининг хизмати катта. Грузия Коммунистик партияси ленинчи партиямизнинг йирик, жанговар отрядларидан биридир. КПСС Марказий Комитетининг содиқ ва ишончли таянчидир. Грузия Коммунистик партиясининг коммунистик қурилишнинг мураккаб вазифаларни моҳирлик билан ҳал қилиб бера оладиган сиёсий етук, тажрибали кадрлари бор.

КПСС Марказий Комитети республика партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини ошириш, улар ишининг формаларини ва методларини такомиллаштириш, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги ва ижтимоий ҳаётидаги активлигини ривожлантириш тўғрисида ҳар доим ғамхўрлик қилмоқда.

«Грузия Коммунистик партияси Тбилиси шаҳар комитетининг КПСС XXIV съезди қарорларини бажаришга доир ташкилотчилик ва сиёсий ишлари тўғрисида» КПСС Марказий Комитетининг қарори мана шу ғамхўрлик намуналаридан бири бўлди. Бу қарор бошдан охиригача партия ташкилотларининг ташкилотчилик ва сиёсий фаолиятини ҳар томонлама кучайтиришга, бу ишни ҳозирги замон талаблари ва вазифалари даражасига кўтаришга қаратилган қарордир.

Грузия коммунистлари ва барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг бу қарорини XXIV съезд қарорларини амалга ошириш учун, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун олиб борилган курашнинг конкрет программаси деб зўр мамнуният билан маъқуллаганликлари бизга маълум.

КПСС Марказий Комитети ҳозирги вақтда республика партия ташкилоти Грузия Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва унинг бюроси олиб бораётган ҳар томонлама катта ишга ижобий баҳо бермоқда. Халқ хўжалигига партиявий раҳбарликни яхшилаш, партиявий ва давлат интизомини ошириш, кадрларнинг масъулиятини ошириш, идеология ишини кучайтириш, жамият манфаатларига зид бўлган ҳар қандай ҳодисаларни таг-томири билан йўқотиш борасида республикада амалга оширилаётган чораларни КПСС Марказий Комитети тўла равишда қўллаб-қувватламоқда.

А. П. Кириленко меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш зарурлигига алоҳида эътибор берди. Ўзларингизга маълумки, деди у, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев яқинда Тошкентда сўзлаган нутқида бу ғоят муҳим проблеманинг актуаллигини жуда ҳам уқтириб ўтди. Унинг бу тўғридаги кўрсатмалари республикангиз партия ташкилотларининг амалий фаолиятига бевосита алоқадор ва уларнинг ҳар доим диққат марказида туриши лозим.

А. П. Кириленко халқаро аҳволнинг баъзи масалаларига муфассал тўхталиб ўтди. КПСС, Совет давлати кескинликни юмшатишга, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга қаратилган актив, ташаббускор сиёсат ўтказиб келаётганлигини гапириб берди.

Ўзларингизга маълумки, деди сўнгра у, барча иттифоқдош ва автоном республикаларимизнинг, автоном областлар ва миллий округларимизнинг қилган хизматлари муносиб равишда тақдирланиб, улар Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотландилар. Социализмдан бўлак бошқа ҳеч қандай ижтимоий тузум бундай орденни таъсис эта олмас ва бундай орден билан бутун-бутун халқларни мукофотлай олмас эди. Бунинг учун маънавий ҳуқуққа эга бўла олмас эди. Ҳуқуқий, миллий тенгсизликка, зулмга, халқлар ўртасида ишончсизликка чек қўйган. Халқларнинг ҳар томонлама тенглигини ва бирлигини барқарор қилган социализмгина ўзининг энг юксак орденлари қаторига Халқлар дўстлиги орденини ҳақли равишда киритди, бугун мана шу орден Грузия Совет Социалистик Республикасига муносиб равишда топширилмоқда!

А. П. Кириленко СССР Олий Совети Президиумининг Грузия ССРни Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини мажлис аҳлининг қизғин қарсаклари остида ўқиб эшиттирди ва ватаннинг юксак мукофотини республика байроғига тақиб қўйди.

У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан Грузия ССРнинг ишчилар синфини, колхозчи деҳқонларини, зиёлиларини коммунистлари ва комсомолларини, ёшларини ҳамда революция, уруш ва меҳнат ветеранларини юксак мукофот билан яна бир марта қизғин муборакбод қилди. Биз, деди пировардида А. П. Кириленко, бу мукофот Грузия меҳнаткашларини коммунистик қурилишда янги бунёдкорликлар қилишга ва янги муваффақиятларга илҳомлантиришига аминмиз.

А. П. Кириленко нутқи давомли қарсаклар билан бир неча марта бўлиниб турди.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. А. Шеварднадзе жавоб нутқи сўзлади.

Партия XXIV съездининг қарорларини ва КПСС Марказий Комитетининг шундан сўнгги Пленуми қарорларини амалга ошириш йўлида республикада қизғин иш олиб борилаётган бир даврда, деди у, Совет Грузияси Халқлар дўстлиги орденини қабул қилиб олмоқда. Республикадаги бу жараённинг ўзига хос хусусияти яна шу нарса билан ҳам белгиланадики, бу иш Тбилиси шаҳар партия комитетининг иши тўғрисида КПСС Марказий Комитетининг маълум қарорини амалга ошириш белгиси остида олиб борилмоқда.

Бу қарорнинг хайрли таъсири Совет Грузияси ҳаётининг ҳамма соҳаларида ҳозирнинг ўзидаёқ сезилиб турибди.

Халқнинг муҳаббати ва эътирофидан кўра каттароқ мукофот бўлмайди, деди сўнгра Э. А. Шеварднадзе, КПСС Марказий Комитети, унинг Сиёсий Бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев мамлакатимизни Ленин йўлидан коммунизм сари олиб бораётганликлари учун грузин халқи ва республиканинг барча меҳнаткашлари уларга мана шу олий мукофот учун ўзининг меҳр-муҳаббатини, иззат-ҳурматини ва садоқатини йўллайди!

Биз Совет Грузияси советлар мамлакатидаги қардош республикаларнинг буюк, сўнмас юлдузлар туркумида бундан буён ҳам муносиб ўрин олиб, бу туркумга ҳусн бериб туриши учун уни тағин ҳам юксак даражада ривожланган ва юксак маданиятли республикага айлантириш ниятидамиз. Бизнинг жанговар шиоримиз шуки, Совет Грузиясини намунали коммунистик республикага айлантирамиз! КПССнинг жанговар отрядларидан бири бўлган Грузия Коммунистик партияси СССРдаги барча халқларнинг дўстлигига ва мададига таяниб, бу вазифани ҳам шараф билан бажаришига ҳеч қандай шак-шубҳа йўқ.

Грузия Коммунистик партияси Марказий Комитети, республика Олий Совети Президиуми ва Министрлар Совети номидан Э. А. Шеварднадзе КПСС Марказий Комитетини, Марказий Комитет Сиёсий Бюросини ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни, тўрт орденли Совет Грузияси ленинча халқлар дўстлигининг енгилмас қалъаси бўлиб қолади, деб ишонтирди.

Г. Димитров номидаги Тбилиси авиация заводининг йиғувчи слесари Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Асатиани, Ингири чой совхозининг механизатори В. Г. Меунаргия, Грузия ССР Фанлар академиясининг академиги В. Д. Купрадзе, Тбилиси шаҳридаги 153-ўрта мактаб директори В. В. Куликова ватаннинг юксак мукофоти учун коммунистик партия ва Совет давлатига тантанали мажлис минбаридан туриб қизғин ташаккур сўзлари билан мурожаат қилдилар.

Улар Грузия барча совет халқларининг қардошларча ёрдамига ва мададига таяниб коммунистик қурилишда мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришганлигини уқтириб ўтдилар. Нотиқлар Совет халқининг революцион ва меҳнат традицияларига содиқ бўлган республика меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети теварагида тағин ҳам маҳкамроқ жипслашадилар, ўзларининг бутун кучларини партия XXIV съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга сарфлайдилар, деб ишонтирдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига ёзилган табрикномани баланд руҳ билан қабул қилдилар. (ТАСС).

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЕРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 5 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — бир кунлик ўсиш, иккинчи стун—мавсум бошидан бери, учинчи стун — шу жумладан машина терими — бир кунлик ўсиш, тўртинчи стун — мавсум бошидан бери.

Юқори Чирчиқ	4,93	70.18	5,81	77.14
Пискент	2,51	68,54	2,69	70,35
Бекобод	3,03	65,57	3,48	70,82
Оққўрғон	6,01	64,95	6,90	69,54
Чиноз	2,52	60,42	3,12	60,37
Ўрта Чирчиқ	3,41	59,31	4,59	70,55
Янгийўл	2,75	58,84	3,09	57,93
Бўка	3,39	58,19	3,44	60,14
Область бўйича	3,85	62,86	4,61	67,95

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ЎРИШ ВА ТАЙЕРЛАШ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 5 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — ўрилган майдон, иккинчи стун — шоли тайёрлаш.

Юқори Чирчиқ	65,5	35,3
Бўка	58,4	18,3
Пискент	46,9	16,2
Оққўрғон	51,6	9,5
Ўрта Чирчиқ	48,5	6,1
Янгийўл	45,1	5,0
Бекобод	33,4	8,4
Оҳангарон	23,7	—
Чиноз	16,3	4,7
Область бўйича	42,5	10,1

ТЕРИМ АВЖИДА

Бўка районидаги Карл Маркс номли колхознинг Жўра Хаитов бошчилик қилаётган бригада далаларида йиғим-терим ишлари авжига чиққан.

Улар 90 гектар ернинг ҳар гектаридан камида 30 центнердан «оқ олтин» топширишга ҳаракат қилиб, кунига пахта хирмонига 3—4 процент миқдорида зар тўкмоқдалар.

Чевар теримчилар лўппи-лўппи бўлиб очилган пахталарни жадаллик билан териб олишмоқда. Ҳар куни 120—140 килограммдан пахта тераётган Ҳ. Авазмуродева, Р. Авазмуродова, М. Хаитова, З. Сотиболдиева каби бригада жонкуярлари хирмонга барака киритмоқдалар.

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАРГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитети шу йил сентябрь ойида давлатга сабзавот ва картошка сотиш юзасидан районлар, колхозлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини қараб чиқиб, қарор қилдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районига** (район партия комитетининг биринчи секретари **Р. Қамбаров,** район ижроия комитетининг раиси **Б. Тошхўжаев,** район комсомол комитетининг секретари **М. Ҳамидов,** қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **И. Асадов,** қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш бўйича давлат инспектори **Э. Ҳалилов** ўртоқлар). берилди. Бу район давлатга контрактация шартномалари бўйича сентябрь ойида сабзавот топшириш планини 109.5 процент, полиз экинлари маҳсулоти — 113,1, узум топшириш планини 167.4 процент бажарган. Йиллик планда белгиланган 15 минг тонна ўрнига 13,1 минг тонна картошка тайёрлаб, планни 87 процент бажарган. Йиллиқ мева тайёрлаш плани 106 процент адо этилган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи шу райондаги **Карл Маркс номли колхозга** (раиси **Ғ. Абдуллаев,** партия ташкилотининг секретари **К. Ҳакимов,** бош агрономи **И. Миниров** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз контрактация шартномалари бўйича давлатга сабзавот сотиш планини 103,7 процент, мева — 127, узум сотиш планини 125 процент бажарди. Картошка сотиш плани адо этилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Орджоникидзе районидаги **«Қибрай» совхозига** (директори **А. Ниёзматов,** партия ташкилотининг секретари **И. Измаилов,** бош агрономи **С. Зародин** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз контрактация шартномалари бўйича давлатга сабзавот топшириш планини 106.4 процент, картошка 275 процент ва мева топшириш планини 120,7 процент бажарган. Узум топшириш планини сентябрь ойида 108 процентга етказган.

1973 йилда сабзавот тайёрлаш юзасидан халқ хўжалиги планини қўшимча мажбуриятлар билан бирга бажаришни таъминлаган Оққўрғон, Бўка, Пискент ва Чиноз районн сабзавоткорларининг яхши ишлари қайд қилиб ўтилди.

«Узсельхозпроект» институтида қишлоқ жойларида қад кўтарадиган чорвачилик комплекслари, маданий-маиший муассасалар, посёлкалар, магазинларнинг лойиҳалари тайёрланмоқда. Суратда: лойиҳанинг бош архитектори Д. Трахтенберг (чапдан), катта инженер А. Шеховцов, бош инженер И. Байрамова ҳар куни 300 беморни қабул қиладиган поликлиника ва 105 ўринли қишлоқ участка касалхонаси лойиҳасини муҳокама қилмоқдалар.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ЭРТАГА — ЎҚИТУВЧИЛАР КУНИ

МУРАББИЙЛАР

Ўқитувчи — ёшларнинг маънавий мураббийси! Улар бой билим ва тажрибаларини ўз талабаларига инъом этадилар. Ёшларимизнинг баркамоллиги кўп жиҳатдан шу зиёдкорларимизнинг жўшқин меҳнати ва фаолиятига боғлиқдир.

Бизда совет ўқитувчиси энг мўътабар касб эгаси. Бу касбни бошқа касбларнинг пойдевори десак янглишмаган бўламиз. Чунки, педагог ўз билим ва маҳорати билан дунёда энг улуғ бойликни бунёдга келтиради, ёш авлодни ўқитиб, замонамизга муносиб кишилар қилиб етиштиради. Бинобарин, мактаб ёшларни мустақил ҳаётга йўллайди.

Серқуёш республикамизда моҳир педагогларнинг катта отряди етишиб чиқди. Ҳозир областимиз мактабларида кўплаб ўқитувчи ёш авлодга пухта билим бермоқда. Шу ўқув йилининг ўзида билим ўчоқларига мингга яқин ёш ўқитувчи ишга қабул қилинди.

Зиёкорларимиз орасида республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, халқ маорифи аълочилари анчагина. Бугун биз Пискент районидаги Ленин номли мактаб-интернатнинг директори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Саидаз Абдазов, Бўстонлиқ районидаги 42-мактабнинг математика ўқитувчиси Жўра Йўлдошев, Тошкент шаҳридаги 12-мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Раҳбар Қосимова, Калинин районидаги 26-мактабнинг тарих ўқитувчиси Содиқ Тўлаганов, область халқ маорифи бўлимининг бош инспектори, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Солиҳ Собитов ва бошқа кўплаб мураббийларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз. Улар ёшларни ўқитишда, тарбиялашда ўз ҳамкасбларига ҳар томонлама намуна бўлмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети томонидан халқ маорифини янада ривожлантиришга қарата қабул қилинган қарорларда ўқитувчиларнинг фаолиятига юқори баҳо берилди. Айниқса, ўрта умумий таълимга ўтишни таъминлаш, қишлоқ умумий таълим мактаби иш шароитини янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги қарорлар, маориф ходимлари, ўқитувчилар учун муҳим дастур бўлиб қолди. Шу муҳим ҳужжатлар асосида иш олиб бораётган педагог коллективлар ташаббуси билан фан кабинетлари ва лабораториялар очилди, ёшларнинг касб танлашга бўлган қизиқишлари янада ошди. Аксарият мактабларда машғулотлар кабинет системасида олиб борилмоқда.

«Агар ўқитувчи фақат ишга меҳр қўйган бўлса, у яхши ўқитувчи бўлади. Бордию, ўқитувчи ўқувчига ота-онадек меҳр қўйган бўлса, ҳамма китобларни ўқиб чиққани билан на ишга, на ўқувчиларга меҳр қўймаган ўқитувчидан яхшироқ бўлади. Бордию, ўқитувчи ишга меҳр қўйиш билан ўқувчиларга меҳр қўйишни ўзида мужассамлаштириб борган бўлса, у — баркамол ўқитувчидир» деган эди улуғ рус ёзувчиси Л. Н. Толстой. Чиндан ҳам ўқитувчи ўз касбини эъзозлаши, таълим-тарбия ишларига меҳр билан ёндошиши, педагог маҳоратини тинмай ошира бориши лозим. Шундагина таълим — тарбияда яхши натижалар қўлга киритилади.

Эртага қалби қуёш, меҳри дарё касб эгалари бўлмиш совет ўқитувчилар куни! Ҳар сафаргидек бу йил ҳам улар ўз байрамларини катта тараддуд билан кутиб олмоқдалар. Биринчи чоракни яхши натижалар билан якунлаш арафасида турган педагоглар бундан кейин ҳам ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашда ҳормай-толмай меҳнат қилаверадилар.

Байрамингиз қутлуғ бўлсин, азиз ўқитувчилар!

ҚИШЛОҚЛАРНИ ЯШНАТАМИЗ

Кўриниши, турмуш шароити билан шаҳарларга ўхшаб кетаётган қишлоқларни санаб ҳозир саноғига етаолмайди, киши. Меҳнатдан келаётган мўл даромад ҳисобига колхоз ва совхозлар ўзлари учун барча қулайликларга эга бўлган турар-жой посёлкалари, болалар боғчалари ва мактаблар қуриб олмоқдалар. Давлат йўли билан қишлоқларда қурилаётган объектлар сони ҳам тобора ошиб бормоқда.

Қишлоқларни яшнатишда ва уларга шаҳар ҳуснини беришда трестимиз коллективи алоҳида ҳисса қўшаяпти. Ўтган йилда биз қурилиш-монтаж ишлари планини 10 декабрда адо этиб, СССР нинг юбилейини ёруғ юз билан кутиб олган эдик. Беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида мусобақа кўламини яна ҳам кенгайтирмоқдамиз. Йил бошиданоқ мавжуд имкониятларнинг ҳаммасидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Бугун босиб ўтган ўз изларимизга қараб қалбимиз бир олам қувончга тўляпти. Қурилиш-монтаж ишлари планлари ойма-ой ортиғи билан адо этиб келинаётганлиги, объектлар муддатидан олдин ишга туширилаётганлиги, кўплаб бинокорлик материаллари иқтисод қилиб қолинаётганлиги учун ҳам қувонмоқдамиз. Айниқса болалар боғчалари қуришда илгарилаб кетдик. Ярим йиллик планга мувофиқ боғчалар қурилишида 84 минг сўмлик иш бажарилиши керак эди. Аммо бинокорларимиз колхоз ва совхозлар эҳтиёжини ҳисобга олиб, боғчалар қурилишида 193 минг сўмлик иш бажариб, планни 230 процент адо этдилар. Кейинги ойларда пахтакор хўжаликларда қурилаётган боғчаларни муддатидан олдин ишга туширдик. Ҳозир бу боғчалар бағрида пахтакорлар фарзандлари тарбияланмоқда. Оналарнинг болаларидан кўнгли тўқ. Улар далаларга чиқиб, пахта йиғим-теримида актив иштирок этмоқдалар.

Кейинги пайтда биз мактаблар қурилишига ҳам алоҳида эътибор билан қарамоқдамиз. Ўтган ойларда қишлоқ мактабларини кенгайтириш ва янгиларини ишга тушириш учун 500 минг сўмлик куч ва маблағ сарфладик. Мўлжалдаги мактабларнинг ҳаммаси янги ўқув йили арафасида тўла ишга туширилди.

Бинокорларимиз олиб бораётган ишлар кўлами йил сайин кенгайиб бормоқда. Мактабгача болалар муассасалари, маданий-маиший бинолар, уй-жойлар қуриш учун тобора кўп маблағ ажратилмоқда. Шу кунгача биз қишлоқларда сал кам 10 минг квадрат метр турар-жой қуриб, меҳнаткашларга совға қилдик. Шуниси қувончлики, топширилаётган уй-жойлар ва маданий-маиший биноларнинг ҳаммаси яхши баҳолар билан қабул қилиб олинмоқда. Трестимизда қурилиш-монтаж ишлари сифатини текширувчи махсус техник инспекция ташкил этилган. Техник инспекция ишлаб чиққан планга мувофиқ мутахассислар ҳар ойда бевосита қурилиш майдонларида бўлиб, бинокорлар бажараётган иш сифатини кўздан кечирадилар. Текширув якунлари атрофлича муҳокама қилиниб, йўл қўйилган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланади.

КАСАБА СОЮЗ ҲАЁТИ

Бундан ташқари қурилиш-монтаж ишлари сифатини текширувчи яна бир оператив группа ҳам ташкил этилган. Группанинг 5 аъзоси бор. Улар ҳам бевосита жойларда бўлиб, қурилиш ишларини текширишади, камчиликларни тугатишда бинокорларга кўмаклашишади.

Бинокорларнинг тез ва соз ишлашлари учун биз барча шароитларни яратиб берганмиз. Кўчма механизациялашган колонналарнинг моддий-техника базаси тобора мустаҳкамланмоқда. Коллективлараро социалистик мусобақа ой сайин кенг қулоч ёймоқда. Қурилиш коллективлари бажараётган ишларга ҳар кварталда якун ясаб турамиз. Дастлабки кварталда махсус кўчма механизациялашган колонна биринчи ўринни олган эди. Иккинчи кварталда эса 21-кўчма механизациялашган колонна илғорликни қўлга киритди. Республика бинокорлари мусобақасида қатнашган 8-кўчма механизациялашган колоннамиз коллективи эса иккинчи ўринни эгаллади ва пул мукофоти билан тақдирланди. Участка, бригада ва шахсий мусобақаларга ҳар ойда якун ясаб турибмиз. Ғолиблар бутун коллектив иштирокида, тантанали суратда рағбатлантирилмоқда.

Трестимиз бўлинмаларида социалистик мусобақанинг турли формаларидан ижодий фойдаланмоқдамиз. Булар ичида меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати алоҳида ўрин эгаллайди. Ҳозирги кунда 1300 дан ортиқ бинокор коммунистик меҳнат ҳаракатига қўшилган. 150 кишига коммунистик меҳнат зарбдори ва 4 та бригадага коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли ном берилган. Коммунистик меҳнат мактабларига жалб қилинаётган бинокорлар сони ҳам йил сайин ошиб бормоқда. Мактаб машғулотларига жалб этилган 460 бинокордан 400 киши ҳозир ўз зиммасидаги топшириқни ортиғи билан адо этмоқда. Коммунистик меҳнат ҳаракатига қўшилган бинокорлар янгиликларни, илғор тажрибаларни ҳаммадан кўра тезроқ ҳис этиб, ўзларида кенг қўлланмоқдалар. Ҳозирги кунда 5 та комплекс бригада Н. Злобин методи асосида хўжалик ҳисобида ишламоқда. Злобин тажрибасига кенг амал қилиш туфайли Сайдазимов, Козлов, Абдураҳмонов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган коллективлар ой сайин илгарилаб кетмоқдалар. Яқин келгусида яна 2 та бригада хўжалик ҳисобида ишлашга кўчирилади.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, коллективлараро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш, янгиликларни ўз вақтида жорий этиш каби масалалар трест бирлашган қурилиш касаба союзлари комитети диққат марказида турибди. Ўз йиғилишларимизда биз меҳнат муҳофазаси ва техника хафсизлиги масалаларига ҳам алоҳида эътибор бермоқдамиз. Йиғилишларда қабул қилинган қарорлар асосида барча қурилиш майдонларига объект паспорти, ижрочи қурувчи, социалистиқ мажбуриятлар ёзилган тахтаси қўйилди. Барча кўчма механизациялашган колонналарнинг қизил бурчаклари вақтли матбуот нашрлари билан таъминланди ва зарур инвентарлар билан жиҳозланди. Бу тадбир бинокорларнинг мазмунли дам олишлари учун қўл келмоқда.

Йилимиз якунланиб бораяпти. Ҳа демай ғалвир сувдан кўтарилади. Бинокорларимиз иш суръатини яна ҳам ошириб зиммадаги вазифани тўла адо этиш учун бошланган мусобақани яна ҳам қизитмоқдалар. Ҳал қилувчи йил зафарлари бундан ҳам зиёда бўлишига шубҳамиз йўқ.

Р. ҒАФУРОВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлиги 23-трести бирлашган қурилиш касаба союзлари комитетининг раиси.

ЎҚИТУВЧИЛАР СЕМИНАРИ

Ўзбекистон пойтахтидаги олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедралари ўқитувчиларининг доимий семинарида ўтказилган дастлабки машғулотга олти юзга яқин киши келди. Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев машғулот қатнашчилари ҳузурида нутқ сўзлади. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти О. С. Содиқов ўз лекциясида совет фанининг аҳволи ва уни ривожлантириш истиқболлари тўғрисида гапириб берди. Ўзбекистон ССР олий ва ўрта махсус таълим министри Ғ. А. Абдураҳмонов ўз лекциясини республикада олий таълимни ривожлантириш истиқболларига бағишлади. (ЎзТАГ).

ЭЛ ЭЪЗОЗЛАГАН ЗИЁКОР

...Обиджон ака Тошкент трамвай депосида оддий ишчи, қадоқ қўл меҳнат фидойиси эди. Ўша 1924 йилнинг саодатли кунларидан бирида Обиджон ака билан Мушаррафхон аянинг уйларида катта шодиёна бўлди: оилада чақалоқнинг хуш овози эшитилди.

— Қиз — давлат, омаднинг боши, ўзи ҳам гўзал қуш қумридайгина экан, исмини Кумрихон қўямиз, деди муҳтарама катта она. Ҳамма шод-хурсанд.

Кунлар, ҳафталар, ойлар ўта бошлади. У шунчаки бемақсад, бемазмун ўтмади. Йўқ, асло. Мамлакатимиз, халқимиз ҳаётида улкан воқеалар, тараққиёт ва муваффақиятлар бўлди. 1930 йил сентябрь тонг отарида Обиджон ака суюкли қизчаси Қумрихонни билим бўстони — «Ҳаёт» мактабига олиб борди.

— Вой дўмбоқча-е, исминг нима, а? — сўради майин табассум билан уни қабул қилиб олар экан муаллима. Қизча кичкина қора кўзларини жовдиратиб дам дадасига, дам муаллима опасига қаради-да, оҳиста: «Кумри» деди...

Еттинчи синф ҳам тугади. Энди бирор ихтисос бўйича ўқишни давом эттириш керак. Негаки, талаб шундай: кадрлар етишмайди.

— Қизим, касб-корнинг ҳаммаси ҳам яхши. Эл-юртга нафинг тегиб, фойдали одам бўлсанг, мен беҳад ҳурсанд ва хотиржам бўламан, деди Обиджон ака.

— Муаллим бўламан, болаларни ўқитаман, — деди Қумриҳон.

— Баракалла қизим, баракалла! Хўп яхши ўйлабсан. Одамларга савод ўргатиш, ёшларни билим зиёсидан баҳраманд этишдек хайрли ишни танлабсан, — деди Обиджон ака мамнун бўлиб.

Аввал педагогика билим юрти, кейин педагогика институтини тамомлаб, мактабда ўқитувчи, илмий бўлим мудир, директор, район халқ маорифи бўлимида инспектор, мудир бўлиб ишлаган Қумрихон Обидова кекса коммунист отасининг «чизган чизиғи»дан асло чиқмади. Ҳа, камтарлиги, ишчанлиги, хушмуомаласи туфайли иззат-эътибор обрў-ҳурматга сазовор бўлди.

Қанча кўп нарса билсанг, шунча кам биламан, деб тушун. Ютуқ ва муваффақиятга маҳлиё бўлсанг ғафлатда қоласан: вақтинг ҳам, нақдинг ҳам қўлдан кетади, — деди бир куни Обиджон ота.

Қумрихон бу гапни эшитди-ю, чуқур ўйга толди. Ўзи холи қолиб, ўзига ҳисоб берди. Бу вақтда у 9-болалар уйида директорлик лавозимида ишлар эди. Бу ерда турли миллат болалари тарбияланар ва ўқитилар эди. Интернационал тарбияни кучайтириш, дўстлик, аҳиллик, меҳрибончилик, яхшилик, «уруғи»дан кўпроқ «сочиш» ва уни мустаҳкам ундириш керак эди. Ана шу муҳим ва зарурий тарбия воситаларининг аниқ режаларини тузиб олди Қумрихон опа.

Яна изланишлар, яна тадбирлар... Ҳаммаси ҳам ижобий натижа ва самараларини кўрсата бошлади: аҳил ва иноқ коллектив, ишчан ҳамда талабчан активлар етишди.

Меҳнат ерда қолмайди. 1959 йил августида Қумрихон Тошкентдаги улкан билим ва тарбия бўстонларидан бири 73-мактабга директор этиб тайинланди. Мазкур мактабда 960 ўқувчи бўлиб, уч сменада ўқитиларди. Қумрихон опанинг биринчи иши — ташвиши янги қўшимча бино қурдириш, синф хоналарини кўпайтириш ва шу йўсин ўқувчилар билан қўшимча машғулот ўтказишга, синфдан ташқари ишларни жонлантиришга эришишдан иборат эди. Икки йил ўтар-ўтмас мактаб биноси кенгайтирилиб, қўшимча синф хоналари ишга тушди.

Ўқув-тарбия ишларининг йўлга қўйилиши билан танишиб келиш учун Қумри опани Москва, Киев, Харьков шаҳарларига юбордилар. Опа кўрган, билган, ўрганганларини аввало ўз мактабида қўллади. Кейин бу ҳақда район, шаҳар мактаблари директорларининг йиғилишларида сўзлаб берди.

Эл назари, диққат-эътиборида бўлишдек юксак шарафга эришган Қумрихон опа Тошкент область Советига, Тошкент шаҳар Советига ва Фрунзе район Советига депутат этиб сайланди.

— Назарий билим камлик қилаётганини пайқадим,— дейди муаллима. — Шу сабабдан кечки марксизм-ленинизм университетида ўқишни давом эттирдим. Энди ўзим бошчилик қилаётган мактабда марксизм-ленинизм ғояларини кенг тарғиб этиш заруриятини билиб, бу ерда ота-оналар педагогика университетини очдик.

Иттифоқдош республика вакиллари билан биргаликда у Польша Халқ Республикасига борди. Гданск шаҳрида ташкил этилган университет фаолияти билан танишди. Республика педагогика ўқишларида халқ педагогика билимлар университетининг фаолияти ҳақида доклад қилди. Мактабда ташкил этилган ота-оналар педагогика университети республика «Билим» жамиятининг 1 даражали дипломи ва пул мукофоти билан тақдирланди.

Ёш авлодга таълим ва тарбия беришдек муътабар, саховатли ишга умрининг 33 йилини бағишлаган, ҳозирги кунда намунали, катта таълим-тарбия бўстонида педагогик коллективга бошчилик қилаётган муаллим ва муаллималар сардори Қумрихон Обидованинг ҳалол хизматлари муносиб тақдирланди: унга «Республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи» деган юксак унвон берилди. Орден ва медаллар билан мукофотланди.

Кекса коммунист, республика миқёсидаги шахсий пенсионер Обид ота фарзандидан миннатдор.

— Қизим эл ишончини оқлади. Тарбиялаб вояга етказган ниҳолимга боқиб мамнун бўламан, фахрланаман, — дейди отахон.

У. САЛОҲИДДИНОВ.

МАОРИФ АЪЛОЧИСИ

Мактабнинг қирқ йиллигига бағишланган кечада уни ҳамма эҳтиром билан тўрга таклиф қилди. Бўйинларида алвон галстуклари порлаб турган, қалблари чексиз шодликка тўлиб-тошган жажжи невералари эса уни гулдасталар билан эъзозлашди. Юсуф ота Мўминовнинг кўзларида севинч ёшлари пайдо бўлди.

—Раҳмат, минг раҳмат, — дерди у ўзини бу байрам билан табриклаётган ўнлаб шогирдлари ҳамда мактаб талабларига. Шу куни Калинин районидаги 2-политехника таълими мактаби коллективи бу кекса педагог шаънига жуда самимий ва илиқ гапларни айтди.

Оқтепа қишлоғида маърифат нурини тарқатишда жонбозлик кўрсатган Ю. Мўминов ҳар қанча мақтовга сазовор. У коллективлаштиришнинг дастлабки йилларидаёқ қишлоқда биринчи зиёкорлар сафидан ўрин олди ва бошланғич мактаб ташкил этди. Серғайрат, маҳоратли педагог Юсуф Мўминовнинг ҳаракати билан бу мактаб ўн йилликка, кейинчалик ЎзССР Маориф министрлиги қошидаги педагогика фанлари илмий тадқиқот институтининг иккинчи политехника таянч мактабига айланди. Бу мактабда Ю. Мўминов ўқитувчи, илмий бўлим мудири, директор сифатида катта ҳурмат қозонди.

Ҳозирги пайтда ана шу маърифат масканида 20 га яқин халқ маорифи аълочилари ёш талабаларга дарс беришмоқда. Кўплаб ўқитувчилар илмий ишлар билан шуғулланишаётир. Мактабни битирган кадрларнинг анчагина қисми халқ хўжалигининг турли соҳаларида ўз бурчларини ўтамоқдалар.

Мактаб коллективи ва талабаларининг камолотга эришувида Юсуф отанинг ҳиссаси ниҳоятда катта. Халқ маорифи аълочиси, моҳир зиёкор, жонкуяр ташкилотчи Ю. Мўминовнинг меҳнатини партия ва ҳукуматимиз муносиб тақдирлаган. Унинг кўксида Ленин ордени ва бир неча медаллар порлаб турибди. Юсуф ота ҳозир пенсияда. Лекин у кечаларда, турли саналарга бағишланган учрашувларда ҳамиша қадрдон мактабининг меҳмони. У мактаб ўқувчиларига бу илм даргоҳининг ўтмиши, маориф соҳасидаги ажойиб лавҳалар ҳақида кўп бора ҳикоя қилиб беради.

С. ҲАСАНОВ.

Суратда: Юсуф ота Мўминов пионерлар даврасида.
А. Абалян фотоси.

МУСОБАҚА ШАРОФАТИ

Сергели тикув фабрикаси коллективи тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида суръатга—суръат қўшиб, қувончли меҳнат зафарларини қўлга киритмоқда. Чунончи, маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш топшириғи муддатидан олдин адо этилди. Аҳдига вафодорлар ўтган вақт мобайнида мўлжалдаги 3 миллион 60 минг сўмлик ўрнига 3 миллион 73 минг сўмлик маҳсулотни савдо тармоқларига чиқаришди.

Шуниси қувончлики, чеварлар планларни ошириб бажариш билан бирга қўлдан чиқаётган маҳсулотларнинг юқори сифатли бўлишига эришмоқдалар. Бундан ташқари, кўпгина янги нусхада кийим-кечак тикиш технологияси ўзлаштирилди. Жумладан, икки хил эркаклар ҳамда тўрт хил болалар шими тикишга кўчилди.

Фабрикада беш йиллик планни тўрт йилда бажариш учун курашаётганларнинг сафи тобора ортиб боряпти. Адия Канева, Таскира Мансурова, Ҳайри Тошметова ва ўнлаб бошқа чеварлар эса социалистик мусобақага қўшилиб, айни кунларда келгуси йил ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Н. КИМ,
ТошДУ студенти.

ХИЗМАТИМИЗ — ДАЛА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Партия ва ҳукуматимиз кейинги йиллар ичида аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилаш, унинг маданиятини юксалтириш юзасидан қатор тадбирлар белгилади. Кўплаб қулай ва шинам савдо объектлари, умумий овқатланиш корхоналари тармоқлари фойдаланишга топширилди. Савдода илғор методларни жорий этишга алоҳида аҳамият берилмоқда. Сотувчисиз ишлайдиган магазин эшикларининг очилиши, қишлоқ жойларда автолавкалар, ўз-ўзига хизмат кўрсатадиган дўкончаларнинг кўпайиши, товар обороти планларининг бажарилишини тезлаштириши билан бирга, аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган эҳтиёжини қондиришга ҳам ёрдам бермоқда.

Ўтган йилги айрим нуқсонлардан тўғри хулоса чиқарган Ўрта Чирчиқ район матлубот жамияти бу йил савдони ташкил этишда анчагина тадбирларни амалга оширди. Энг муҳими қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатилаётган савдо маданиятини юксалтириш, аҳоли эҳтиёжини ҳамиша ҳисобга олиб иш юритишга эътибор берилди. Натижада тўққиз ойлик товар обороти плани 160 минг сўм ортиғи билан бажарилди ёки аҳолига ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 1 миллион 782 минг сўмлик кўп савдо хизмати кўрсатилди.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ РАИСИ С. ФАЙЗИЕВ БИЛАН СУҲБАТ

Қишлоқ кооператорлари ўз ишларини партия ва ҳукуматимизнинг савдони янада ривожлантириш, аҳолининг саноат ва истеъмол молларига бўлган талабини қондириш борасидаги кўрсатмалари асосида ташкил этмоқдалар. Бу эса бизга сўнгги икки-уч йил ичида кўпгина янги магазинлар, ошхона ва буфетларни фойдаланишга топшириш, мавжудларини эса капитал ремонтдан чиқариш имконини берди. Ҳозирги пайтда 189 магазин, 153 ошхона, кафе ва буфетлар, нон заводи, лимонад цехлари, бўрдоқичилик базаси қишлоқ аҳолиси хизматида.

Район матлубот жамиятида ташкил этилган бўрдоқичилик базаси областимизда ягона бўлишидан ташқари бу қишлоқ савдосида янгилик деса бўлади. Базада ҳозир 500 қорамол, 136 қўй, 80 та от бўрдоқига боқилмоқда. Ўтган йиллар тажрибаси шуни кўрсатдики, агар база иши яхши йўлга қўйилса, ҳар бир районда аҳолини гўшт билан таъминлаш муаммоси ҳал этилади. Бунга биз тўла ишонч ҳосил қилдик.

Ҳар жабҳадагидек савдода ҳам қатъий интизом ютуқлар гаровидир. Бундан беш ойгина илгари Тўйтепа қишлоқ матлубот жамиятида анчагина тартибсизликлар мавжуд эди. Харидорларга қўпол муомалада бўлиш, иш вақтига риоя қилмаслик, планни бажармаслик ҳоллари юз бериб, бу ҳақда район матлубот жамияти правлениесига меҳнаткашлардан шикоятлар тушди. Правление бу масалани қараб чиқиб, аҳоли арзини тўғри деб топди. Қишлоқ матлубот жамиятида анчагина кадрлар ўзгартирилди. Тўйтепа қишлоқ матлубот жамияти правлениесига раис қилиб ёш, ўз ишига масъулиятли, талабчан савдо ходими Тешавой Мирзакаримов тайинланди. Ишда чиндан ҳам бурилиш ясалди. Эндиликда қишлоқ матлубот жамиятида ойлик ва квартал планлари ошириб бажарилмоқда. Кекса савдо ходими Алексей Давидович Ким, Алексей Иванович Дю раислик қилаётган Ўртасарой қишлоқ матлубот жамияти ва Киров ишчилар кооперациясида ҳам меҳнаткашларга савдо хизмати кўрсатиш сезиларли даражада яхшиланди.

Райондаги 12 та хўжалик ҳисобидаги савдо тармоқлари орасида авж олдирилган мусобақада Чиғириқ савдо тармоғи пешқадамлик қилмоқда. У товар обороти планларини мунтазам бажараётганлиги, савдо маданиятини юксалтиришга эришаётганлиги учун район матлубот жамиятининг байроғи ва 300 сўм пул мукофотини қўлга киритди.

Маълумки, қишлоқ кооператорлари ишини малакали кадрларсиз ва умуман ўз касбига астойдил меҳр қўйган масъулиятли савдо отрядисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Бу жиҳатдан олганда район матлубот жамиятидаги 1- ва 2-умумий овқатланиш корхоналари ва қатор магазинлар коллективларининг олиб бораётган ишлари ибратлидир. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими Ҳайри Юнусова, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Аллаохунов, СССР ошпоз устаси унвонининг эгалари Эркин Рашидов, Ала Кошлеваларнинг хизмати кўплаб ёш кооператорлар учун маҳорат мактаби бўлиб қолмоқда. Миллий таомлар бўйича энг уста пазанда Э. Рашидовнинг бу йил устоз сифатида Болгария Халқ Республикасига юборилаётганлиги ҳам район матлубот жамияти учун фахрлидир.

Район матлубот жамияти правлениеси дала меҳнаткашларига хизмат кўрсатишда доимо ана шу савдо илғорларининг маслаҳатларига таяниб иш юритмоқда. Шунинг учун бўлса керак, шу йилнинг эрта кўкламидаёқ енг шимариб далага отланган азаматлар учун савдо хизмати кўрсатишнинг аниқ режалари белгилаб олинди ва ҳозир ҳам ана шу план асосида иш юритилмоқда.

Шу кунларда райондаги 13 колхоз ва 3 ўқув хўжалигининг барча дала шийпонларида сотувчисиз дўконлар ишлаб турибди. Бундан ташқари, саккиз автолавка график асосида пахтакорларга хизмат кўрсатмоқда. Биз деҳқонларга савдо хизмати кўрсатишнинг яна бир қулай формасидан фойдаландик. У ҳам бўлса камёб товарлар ва буюмлардан иборат совғалар ташкил этиб, уларни бевосита бригадаларнинг ўзида энг илғор механизаторлар, теримчиларга реализация қилмоқдамиз. Шу кунгача қишлоқ меҳнаткашлари ана шундай совғалардан 3500 тасини олишди.

Биз пахта йиғим-терими бошларидаёқ колхоз ва совхозлар, ўқув-тажриба хўжаликларини қоп-қанор, тарози, термос, идиш-товоқ каби буюмларга бўлган талабини тўла қондирдик. Дала шийпонлари ва мавсумий боғчалар мебеллар билан таъминланди.

Ўртачирчиқлик кооператорлар фақат район меҳнаткашлари ҳақидагина ўйлаб қолаётганлари йўқ. Бу йил Россиянинг кўпгина шаҳарларидан сабзавот, мева ва полиз маҳсулотларига бўлган эҳтиёжномалар олдик. Тайёрлов ташкилотларимиз бу маҳсулотларни кўпайтиришда жонбозлик кўрсатишди. Пландагидан анча кўп сабзавот, полиз, мева маҳсулотлари тайёрланди. Бу эса Свердловск, Чита, Челябинск, Иркутск, Москва, Тбилиси, Ленинград, Кемерово шаҳарлари аҳолисини ҳам Ўзбекистон ноз-неъматларидан баҳраманд қилиш имконини берди.

Қишлоқ кооператорлари бундан буён ҳам ўзларининг бутун ғайрат ва имкониятларини аҳолига савдо хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратадилар.

ДЎРМОН СОҲИБКОРЛАРИ

Хушхабар!.. У ҳамиша киши қалбини қувонч ва шодликка тўлдиради. Оржоникидзе районидаги «Дўрмон» боғдорчилик-виночилик совхози азаматларининг ҳам меҳнатда қўлга киритаётган ажойиб ютуқлари ҳақида хўшхабар келди: давлатга мева топшириш плани 175 процент бажарилди! 196 гектар ердаги боғ-роғдан пландаги 510 тонна ўрнига 891 тонна мева йиғиштириб олинди. Узум топшириш плани ҳам ниҳоясига етай деб қолди. Бу йил пландаги 2950 тонна узум ўрнига 4000 тонналик ҳосил хирмони бунёд этилади.

Ҳа, бу рақамлар совхоз коллективи ёз бўйи қилган ҳалол меҳнатининг самарасидир. Хўш, бундай муваффақиятларга қандай қилиб эришилди?

Ҳайдарали АМИРОВ,

— совхоз директори:

— Энг аввало совхозимиз боғ-роғларида, узумзорларида чин қалбдан, астойдил жонбозлик билан меҳнат қилган, илк баҳордан тортиб, шу кунгача пешона терини аямай тўкаётган ҳар бир меҳнаткашга минг бор раҳматлар айтишимиз лозим. КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун, беш йиллик топшириқларини ошириб адо этиш учун бутун имкониятларини сафарбар этаётган ишчиларимиз, мутахассисларимиз, инженер-техник ходимларимиз беш йилликнинг ҳал қилувчи шу йилида ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришиш учун эрта кўкламдаёқ бел боғлаган эдилар.

Ҳар бир туп дарахтнинг ҳам «ақли» бўлади, сенинг хатти-ҳаракатингни сезиб туради, меҳрингга ишонса у қулфи-дилини очиб мева беради. дейишарди бобакалон соҳибкорларимиз. Бизлар ўз тажрибамизда бу ҳикматли гапларнинг ҳақ эканлигига ишонч ҳосил қилаётирмиз. Боғни боқсанг, у сени боқади, бор ҳосилини инъом этади. Қип-қизил ёқуд тиллоранг олмаларга, ишкомларда ял-ял ёнаётган тоифи, нимранг, ҳусайни, баян-ширей сапирави сингари узум навларига боқсангиз меҳрингиз товланиб кетади...

Бепоён боғ-роғларимизда ишлаётган ўнлаб, юзлаб кишиларнинг меҳнатига назар солсангиз, булар асл соҳибкорлар, ўз боғ-роғларини чиндан ардоқловчи одамлар деган хулосага келасиз. А. Бойнафасов, Б. Эрежепов, Х. Хожибеков, Э. Абдураимов, А. Бейсенбоев, М. Солиев сингари бригада бошлиқларимиз, А. Чикиев, М. Болотина, Ш. Сейтумеров, Т. Қўшаев, А. Азимбоев, З. Абдираимова, М. Пўлатова, И. Абдураҳимова, В. Шабанова каби пешқадам ишчиларимиз билан фахрланамиз.

Арслон Бойнафасов бригадаси эришган ютуқлар катта бўлди. Мазкур бригада хўжалигимизда биринчи бўлиб давлатга узум топшириш планини оширғи билан 130 процент қилиб бажарди. Планда кўрсатилган 540 тонна ўрнига 700 тонна узум етказиб берилди. Бригаданинг Шарифа Мадалиева, Зинаида Алиева, Екатерина Семенистая, Тилла Мухторова каби илғорлари ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар. Улар ҳар куни 650—700 килограммдан узум териб, кундалик нормаларини 2—2,5 мартадан зиёд адо этмоқдалар.

Хўжалигимизда умумий ҳосилни йил сайин кўпайтириб бориш билан биргаликда ҳар гектар ер ҳосилдорлигини оширишга ҳам алоҳида аҳамият берилмоқда. 1971 йилда жами 129 тонна мева, 2072 тонна узум, 1972 йилда 735 тонна мева, 2190 тонна узум етиштирган эдик. Бу йил давлатга 891 тонна мева, 2626 тонна узум топширдик, Пировард мақсадимиз жами 4000 тонна, ҳар гектар ердан эса 211 центнердан узум етиштиришдир.

Бу ерда бир нарсага эътибор бериш керак. Беш йиллик планимизга биноан 1975 йилда ҳосилдорликни бир йилда узумдан 3200 тоннага, мевадан 805 тоннага етказишимиз керак эди. Демак, йиллик умумий ҳосил бўйича бу йил беш йиллик даражасидан анча ошиб кетдик. Албатта бу қувончли бир ҳолдир.

Елизавета МЕКРЮКОВА —

совхоз партия ташкилотининг секретари:

— Мен бу йилги муваффақиятимизда ҳал қилувчи асосий омиллардан бири бўлган социалистик мусобақа ҳақида гапирмоқчиман. Бизнинг хўжалигимиз районимиздаги «Қибрай» боғдорчилик-виночилик совхози коллективи билан мусобақадош. Қибрайлик дўстларимиз йил давомида бир неча бор совхозимизга ташриф буюришди. Ишдаги ютуқ ва камчиликларимизни ўз вақтида кўрсатиб, яхши ёрдам беришди.

Бундан ташқари хўжалигимиздаги бригадалар, звенолар, ишчилар ҳам ўзаро социалистик мусобақани намунали йўлга қўйганлар. Ҳар ўн кунда мусобақа шартларининг бажарилишига якун ясаб борилади, ғолиб чиққан бригадалар, звенолар, ишчлар пул ва бошқа қимматбаҳо буюмлар билан рағбатлантирилади.

Яна шуни айтмоқчиманки, совхозимиз коллективини чиндан ҳам интернационал оила деса бўлади. Бизда 20 дан кўпроқ миллат вакиллари меҳнат қилишади. Рус, ўзбек, қозоқ, татар, украин, белорус, тожик, немис, уйғур каби миллат ўғил-қизлари ёнма-ён, елкама-елка туриб умумий ишимизга муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда Тошкентда бўлганда пахтакор республикалар партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиб-териб олиш ва тайёрлаш суръатларини кўчайтириш вазифалари белгиланди. Республикамизга Халқлар дўстлиги орденини топширилишига бағишланган тантанали мажлисда сўзлаган ёрқин ва чуқур мазмунли нутқида ўртоқ Л. И. Брежнев «Меҳнат қилиш — ҳаётимизнинг асосий қонуни, ҳар бир совет оиласи, ҳар бир совет кишиси фаровонлигининг туб шарти» деб таъкидлади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу сўзлари коллективимиз аъзоларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшмоқда.

Эдуард КАРПЕНКО —

Тошкент область боғдорчилик-виночилик совхозлар тресты механизация бўлимининг бошлиғи:

— Мен «Дўрмон» совхозида тез-тез бўлиб тураман. Бу хўжалик бу йил анча дуруст натижаларга эришди. Бу ишда механизациянинг роли жуда катта бўлди, деб ўйлайман.

Шу йил баҳорида бу ерга келганимда совхоз директори Ҳайдарали ака Амиров ва бош инженер Сеидали Сейдаметовлар билан бригаликда узумзорлар бўйлаб айланган эдик. Маълумки, ток зангларини очиш процесси энг кўп меҳнат талаб қиладиган жараёнлардан. Булар нима қилишган денг? Узум тўпларини ярим очиш учун «ПРВН-74000» агрегатини мослаштирган, тўлиқ очиш учун эса пневматик аппаратдан фойдаланишган. Қатор ораларига ишлов беришда қайта мослаштирган «ПРВН-72000», «НЮ-18» механизмлари жуда қўл келган.

Ҳозирги кунларда эса узум ҳосилини ишком ораларидан олиб чиқиш ва транспортга юклаш анча мушкул иш ҳисобланади. Бунда ҳам совхоз мутахассислари жорий этган механик юк ортгичлар ва тарасиз ташиш усуллари катта самара бермоқда. Масалан, илгарилари ҳар бир ишчи ўз яшчигидаги узумни машинага элтгунча анча куч ва вақт сарфлар, натижада меҳнат унумдорлиги кескин камаяр эди. Эндиликда эса бу вазифаларни механик юк ортгичлар тез ва соз бажармоқда. Оқибатда «Дала—қабул қилиш пункти» конвейери тўхтовсиз ишлаб турибди.

Эмир МУРОТОВ — шофёр:

— Мўл ҳосил етиштирилгач, уни қабул пунктларига тез, бир маромда етказиб бериш вазифаси юк ортувчилар ва шофёрлар зиммасига юклатилади. Агар ортилган юклар кўпроқ туриб қолса, албатта, унинг сифати пасаяди. Буни И. Айсаев, Ж. Исматуллаев, З. Зайцев, А. Рейхрид каби юкчилар, С. Ибрагимов, Қ. Юсупов сингари шофёрлар яхши тушунишади. Шу боисдан улар ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишга ҳаракат қилмоқдалар.

Эдуард БАБАЯНЦ —

«Ташкентвино» комбинати «Дўрмон» вино пунктининг мудири:

— Дўрмон» совхози боғ-роғларида битган ширин-шакар узумларни қабул қиламиз ва қайта ишлаймиз. Шу важдан мазкур хўжаликда уста соҳибкорлар томонидан етиштирилган маҳсулот сифатига бизнинг лабораторияларимизда баҳо қўйилади. Чиндан ҳам бу йил совхозда «Ҳосил йили» бўлди. Пунктимиз энг қизғин дамларда бир кунда 140 тоннагача узум қабул қилиб олди. Ҳозир ҳар куни 100 тоннага етказиб ҳосил етказиб берилмоқда. Лаборантларимиз К. А. Каменова, Ш. Аҳмедов, С. Салиҳоваларнинг гапларига қараганда «Дўрмон» узумига «аъло» баҳо қўйиш мумкин.

...Совхозда иш қизғин. Қабул пунктига келаётган машиналарнинг кети узилмайди. Узум терувчиларнинг, юк ортувчиларнинг, шофёрларинг қўли-қўлига тегмайди. Эл-юрт дастурхонини турли хил ноз-неъматларга безаётган дўрмонлик уста миришкорларга офарин!

Р. УМАРОВ.

СУРАТЛАРДА: (Пастда) совхоз бош инженери С. Сейдаметов, совхоз директори Х. Амиров ва бригада бошлиғи М. Солиев ўртоқлар узумзорда. Бригада бошлиғи А. Бойнафасов, ишчилардан Т. Мухторова ва Ш. Мадалиева ўртоқлар. Юқорида узумларни машинага техник юклагичлар ёрдами билан ортиш пайти.

А. Абалян фотолари.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР · МАҚОЛАЛАР · ВОҚЕАЛАР

ҲИНДИСТОНГА МАРҲАМАТ

ДЕҲЛИ. 4 октябрь. (ТАСС). Ҳиндистон Компартияси миллий кенгашининг аъзоси С. Кумаран ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қиладиган визити Совет иттифоқи билан Ҳиндистон ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тарихида янги саҳифа очади. Бу воқеа жуда катта сиёсий аҳамиятга молик. Ҳиндистоннинг барча коммунистлари, ҳамма демократлари, бутун ҳинд халқи тинчлик учун атоқли курашчи Л. И. Брежневнинг визитини қизғин табриклайдилар. Совет Иттифоқидан келадиган меҳмонни баланд руҳ билан кутиб олишга тайёрланмоқдалар.

С. Кумаран ушбу тинчлик миссияси «Совет-Ҳиндистон дўстона алоқаларини янада ривожлантириш учун янги кенг уфқлар очади ва бу алоқаларни СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида тузилган битим руҳида янги юксакликларга кўтаради. Бу шартнома Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи халқларининг бузилмас дўстлигига пухта замин бўлиб хизмат қилади» деб ишонч билдирди.

Биз Ҳиндистон билан Совет дўстлиги мамлакатларимиз халқларининг бахт-саодати, Осиёда ва бутун дунёда тинчлик йўлида йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораётганлигидан самимий хурсандмиз, деди С. Кумаран.

Дўстона Ҳиндистонга марҳамат—қилгайсиз!—Леонид Ильич Брежнев!

ЧИЛИДА РЕАКЦИЯ БЕВОШЛИГИ

Чилида уч ҳафтадан кўпроқ вақтдан бери ҳарбий ҳунтанинг терорри авж олмоқда. Ички реакция ва у билан биргаликда ҳаракат қилаётган чет эл монополиялари бу мамлакатда тўнтариш қилиб, Чили халқининг эришган барча ғалабаларини тугатишнигина эмас, балки шу билан бирга бутун Лотин Америкасида Миллий озодлик ва прогрессивислоҳотлар жараёнини тўхтатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Бундан илгарироқ Боливияда ва Уругвайда ҳокимиятни ўз қўлига олган ҳарбий режимлар коммунистларни ва барча сўл партиялар ҳамда ташкилотларнинг намоёндаларини шафқатсизлик билан жазолаётганликлари ҳам буни кўрсатиб турибди.

Исёнчиларнинг ёвузликлари ер юзидаги барча соф виждонли кишиларнинг қаҳр-ғазабини қўзғатмоқда. Улар халқаро майдонда тобора яккаланиб қолмоқдалар. Чили халқи ҳам босқинчиларнинг ҳокимиятидан юз ўгирмоқда. Чили халқининг иродаси букилган эмас. Яқинда шу мамлакатдан қайтиб келган Венесуэла журналисти П. Антильяно «Биз қонга бўялган Чилидан қайтиб келдик. Аммо, у ерда курашга ва ғалаба қозонишга тайёр турган халқ, аввало меҳнаткашлар қолди», деб ёзди.

В. СЕРОВ. (ТАСС).

ГДР. Ҳозирги беш йилликда республиканинг энергетика балансини янада яхшилаш планлаштирилган. Мамлакатнинг шимолида қурилаётгн «Норд» атом электростанцияси шу йил охирига бориб ток бера бошлайди.

ТАСС фотохроникаси.

ЭРТАГА — ГДР ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

ҚУТЛУҒ САНА

Ҳар бир халқнинг севикли байрамлари, ўз тарихида муҳим роль ўйнаган кутлуғ саналари бўлади. 7 октябрь — Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашлари учун ана шундай тарихий кун ҳисобланади. Бундан йигирма тўрт йил муқаддам немис тупроғида ишчи ва деҳқонларнинг биринчи социалистик давлати ташкил топди. Ўтган шу давр ичида республика ҳаётида қандай ўзгаришлар содир бўлди?

...Берлиннинг Александрплатц майдонидаги 32 қаватли «Стар-Берлин» меҳмонхонасининг энг тепасига чиқиб, атрофга қарасангиз, бутун шаҳар қиёфаси кўзга яққол ташланади. Республика пойтахтида кейинги салкам чорак аср мобайнида рўй берган ўзгаришлар: дид билан қурилган кўркам бинолар, кенг хиёбонлар, равон кўчалар тимсолида демократик Германиянинг бугунги нафаси, янги ҳаёт томири, социалистик тузумнинг ҳаётбахш кучи сезилиб тургандай туюлади.

Ҳа, Германия Демократик Республикаси тарихан қисқа давр ичида ҳар соҳада катта муваффақиятларга эришди. Саноати беқиёс ривожланди, экономикаси мустаҳкамланди, маданияти гуллаб-яшнади. Германия Бирлашган социалистик партияси ишчилар синфи ва деҳқонларни социалистик йўлдан дадил олға бошлаб бориб, янги тузумнинг афзалликларини бутун оламга намойиш этди.

Айрим факт ва рақамларни келтириб ўтайлик. Республика миллий даромади 1949 йилдагига нисбатан беш баробар ошди ва ўтган йилнинг охирига келиб 120 миллиард маркани ташкил этди. ГДР аҳолиси жаҳон аҳолисининг ярим процентини ташкил этгани ҳолда, у бутун дунё мамлакатлари миллий даромадининг икки процентга яқинини ишлаб чиқармоқда.

Саноат — республика экономикасининг етакчи тармоғи ҳисобланади. Саноат миллий даромаднинг 60 процентини бермоқда. Металлургия, химия, машинасозлик, кемасозлик, энергетика, электроника, қишлоқ хўжалик машинасозлиги каби соҳалар тўхтовсиз ривож топмоқда. ГДР тамғаси босилган маҳсулотлар жуда кўплаб чет мамлакатларга чиқарилмоқда. Саноат ишлаб чиқариши ҳажми бўйича ГДР ҳозир Европада олтинчи ўринни эгаллаб турибди.

Халқ ҳокимияти йилларида деҳқончилик ва чорвачилик ҳам тўхтовсиз тараққий этиб борди. 500 халқ жамоаси ва 8 мингдан ортиқ қишлоқ хўжалик-ишлаб чиқариш кооперативлари экин экишга яроқли майдоннинг 93 процентида деҳқончилик қилмоқда.

Республика экономикасини юксалтиришда Ўзаро Иқтисодий ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорликнинг роли катта бўлмоқда. Шу йил бошида бўлиб ўтган ГБСП Марказий Комитетининг VIII пленуми социалистик иқтисодий интеграциянинг амалга оширилиши, қардошларча иттифоқнинг мустаҳкамланиши — давримизнинг революцион вазифасидир, деб кўрсатиб ўтди.

Германия Бирлашган Социалистик партияси билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, ГДР билан СССР ўртасидаги алоқалар кундан-кунга мустаҳкамланмоқда. Шу йил май ойида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Германия Демократик Республикасига дўстона сафар қилди. Ана шу сафар чоғида ҳар икки давлат ва партия раҳбарлари ўртасида олиб борилган музокараларда томонлар социалистик ҳамдўстликдаги барча мамлакатларнинг қардошларча иттифоқини янада мустаҳкамлаб бориш энг муҳим вазифадир, деб алоҳида таъкидлаб ўтдилар. Ўртоқ Брежнев ГДР ва СССР ўртасидаги муносабатларга тўхталиб, бундай деган эди: «Совет Иттифоқи ўз иттифоқчиси бўлган Германия Демократик Республикаси — социалистик Германия давлати билан кўпдан бери энг яқин, самимий ва беғараз дўстлик алоқалари қилиб келмоқда».

СССР билан ГДР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик ҳар томонлама олиб борилмоқда. Узоқ муддатли планлар ва капитал маблағ сарфлашни координация қилиш, корхоналарни ҳамкорликда реконструкциялаш, ишлаб чиқариш коопертивлари ва тадқиқотлар соҳасида яқин ҳамкорлик қилишга катта эътибор берилмоқда.

Ҳар икки мамлакатнинг министрликлари ва идоралари ўртасида тўғридан-тўғри алоқалар ўрнатилган. Ҳатто баъзи корхоналарнинг коллективлари ҳам бевосита алоқа қилиб турибди. Ҳозирги вақтда ГДР билан СССР ўртасида тадқиқотларни кооперациялаш ва ишлаб чиқариш алоқаларига доир 60 дан ортиқ ҳукуматлараро ва министрликлараро битимлар мавжуд. Масалан, ГДР мутахассислари Совет Иттифоқидаги ҳамкасблари билан бирга полиамид шойисининг технологиясини яратиш ва уни ишлаб чиқариш устида иш олиб бормоқдалар. ГДР Ўзаро Иқтисодий ёрдам Кенгаши аъзолари билан биргаликда СССР да Усть-Илим целлюлоза заводини барпо этишда қатнашмоқда.

Германия Демократик Республикасининг экономикани ривожлантириш соҳасидаги катта муваффақиятлари Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан якдил бўлиб ўтказиб келаётган тинчликсевар ташқи сиёсати натижасида унинг жаҳон миқёсидаги обрў-эътибори тўхтовсиз ўсмоқда. Айниқса, ГДР ва ГФР ўртасидаги шартнома ва Ғарбий Берлин бўйича тўрт томонлама битим тузилганидан кейин Демократик республиканинг халқаро майдондаги таъсири кучайди. Бугунги кунда Германия Демократик Республикасини 90 дан ортиқ мамлакат таниганлиги ва дипломатик муносабатлар ўрнатганлиги, унинг яқинда Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиб кирганлиги бу давлат жаҳон сиёсат майдонида эришган муваффақиятларининг амалий ифодаси бўлди.

Ҳозирги вақтда республика меҳнаткашлари Германия Бирлашган социалистик партияси VIII съездининг қарорларини амалга ошириш. 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планни бажариш учун фидокорлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Н. ТОЖИБОЕВ.

ИСАБЕЛЬ АЛЬЕНДЕНИНГ АЙТГАНЛАРИ

СТОКГОЛЬМ. 4 октябрь. (ТАСС). Бу ерга келган марҳум Чили президенти Сальвадор Альенденинг қизи Исабель Альенде матбуот конференциясида, жаҳон жамоатчилигининг фикри ҳарбий хунтага қарши курашаётган Чили халқи учун катта аҳамиятга эгадир, деб таъкидлади.

Сальвадор Альенде ҳаётининг сўнгги дақиқалари тўғрисида гапириб, у, отаси ҳамда унга яқин ходимлар фитначиларнинг устун келган кучларига қарши мардона курашганликларини сўзлаб берди.

ДОСААФ ТАШКИЛОТЛАРИДА

Мукофотлар муборак

Оққўрғон районидаги Жданов номли 3-ўрта мактабда ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга катта аҳамият бериб келиняпти. Мактаб ДОСААФ ташкилоти армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи активларнинг ролини ошириш соҳасида катта тажриба тўплаган. Ўқувчиларни жисмоний бақувват қилиб тарбиялашга, улар орасидан разрядли спортчилар етиштиришга алоҳида аҳамият берилаяпти. «Орлёнок» ва бошқа ҳарбий-спорт ўйинлари мунтазам ўтказиб турилади. Бу ерда 680 дан зиёд ДОСААФ активлари турли мусобақаларда фаол қатнашиб келмоқда. ДОСААФчилар ҳарбий хонада билим олишиб, ўқ отиш пунктида машғулот ўтадилар.

Мактабда бошланғич ҳарбий таълимни пропаганда қилишда запасдаги капитан Абдулла Аҳмедовнинг ҳиссаси катта бўлаяпти. Ҳарбий билимни пухта эгаллаган жонкуяр ўқитувчи доимо изланишда. Бутун эътиборини ёш авлодни оталар жасорати руҳида тарбиялашга қаратмоқда.

Яқинда мактаб директори Х. Тошпўлатов билан А. Аҳмедов ўртоқлар ҳарбий таълимни намунали йўлга қўйганлиги учун Ўзбекистон ДОСААФ Марказий комитети томонидан қимматбаҳо нарсалар ва мақтов қоғозлари билан мукофотландилар.

Ғ. ТОЖИБОЕВ.

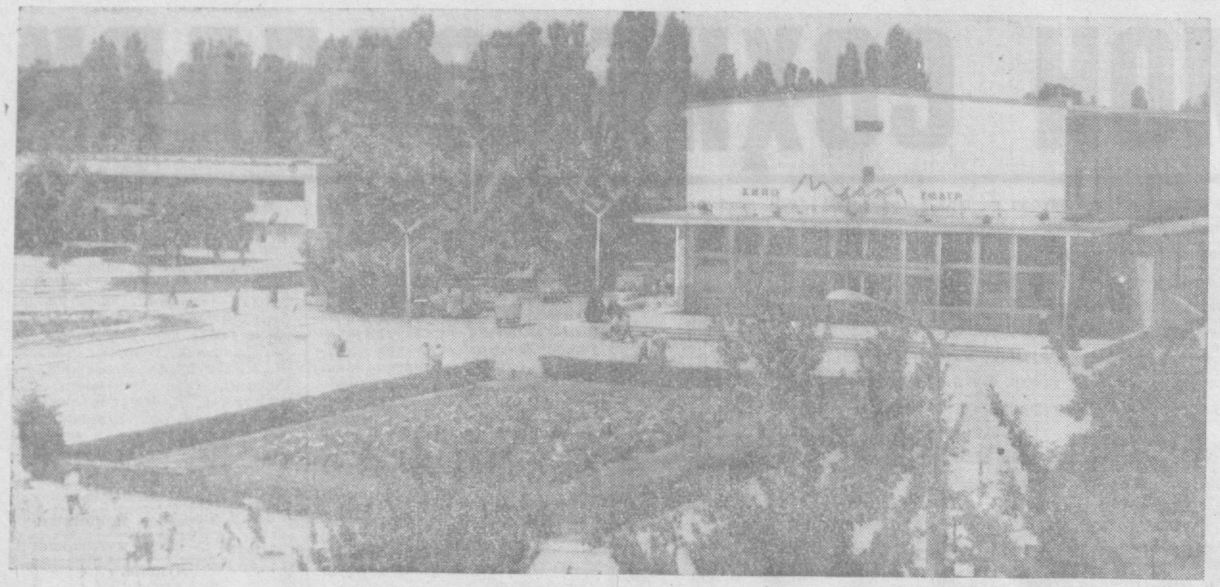

Бугунги Тошкент. Суратда: «Чайка» кинотеатрининг умумий кўриниши. Г. Эгамбердиева фотоси.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

РЯЗАНЬ области. Кимё толалари ишлаб чиқариш комбинати коллективи яқинда ажойиб совға олди. Штапель ишлаб чиқарувчи янги тўқиш агрегати эксплуатацияга топширилди. Меҳнат ғалабаси шарафига қизил байроқ кўтарилди. В. Лебедев фотоси.

МОЛДАВИЯ ССР. Котовский районининг «Молдово» колхозида йил бўйи хлорелла етказиб берувчи цех қурилди. Бу цех кунига 60 тоннадан зиёд хлорелла ишлаб чиқармоқда.

Суратда: хлорелла ишлаб чиқариш цехининг кўриниши.

Е. Драйшнер фотоси.

ДОНЕЦК области. В. И. Ленин номли Новокраматорский машинасозлик заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида катта ғалабаларга эришмоқда. Бу корхона ишлаб чиқараётган ер қазиш ва ротор экскаватори юқори сифатли машиналардан ҳисобланади. Суратда: (чапдан ўнга) ишлаб чиқариш илғорлари металл кесувчи Н. Антонов, катта мастер О. Дубинский ва ишчи В. Куделинлар.

Л. Самсонов фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЯНГИ АНЪАНАЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ

СЕПЛИ КЕЛИН БАХТЛИ КЕЛИНМИ?

Қўлим остида қалин папка. Бу — яқиндагина Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилган иш. Йўқ, бу оғир, чигал жиноят изларидан дарак берувчи хилма-хил қоғозлар эмас, у мол-мулк жанжали гувоҳи. Келинг, шу папкани бирга варақлайлик.

Жабрдийда эндигина 18 ёшга кирган жувон. Лекин шу ёшдаёқ у ҳаётнинг анчагина аччиқ-чучугини, аламларини, оналикнинг қувонч ва ғамларини тотиб кўрган. Унинг номини айтиб яна ярасига туз сепмай қўяқолайлик, Азиза деб атайқолайлик. «Мен, — деб ёзади судга ёзган аризасида Азиза, — 1971 йил бошида катта тўй-томоша билан З. га турмушга чиқдим У билан ҳаммаси бўлиб 9 ой яшадик, муроса бўлмай ажралиб кетдик. Орадан 7 ой ўтгач, ўзимга тегишли буюмларни олиб келиш учун бордим. У муттаҳамлик йўлига ўтиб олди. Кўп хил қимматбаҳо нарсаларимни бермади.»

Азиза собиқ эриникида қолган нарсаларининг узундан-узоқ рўйхатини бермади. Чиндан ҳам улар оз эмас— 2925 сўмлик нарса. Лекин бу ҳали ҳаммаси эмас.

Азизанинг турмуши тетапоя бўлмасданоқ бузилди. «Салкам 3000 сўмлик сеп, куёвга қилинган 2 минг сўмлик қимматбаҳо совға, катта тўй-томоша» — буларнинг кароматн қани, нега шунча бойлик Азизанинг оилавий турмушини сақлаб қололмади?

«Тўйимиздан сал кун ўтиши билан эрим ва онаси мени камситиш, азоб бериш йўлига ўтиб олдилар, — деб ёзади Азиза. Бу оиланинг бузилиши сабаби бошқа айрим оилаларникига ўхшайди. Лекин, келин никоҳининг катта фарқи ҳам бор, у катта сеп билан борган эди. У жонига оро кирмади. Бобо ва бувиларимиздан «Қиз чиқарган ҳовлида супурги ҳам қолмайди» деган нақлни эшитар эдик. Бу фактларни кўриб севимли қизиқчимиз Эргаш Каримовнинг «Қиз чиқарган уйга қирқ йил тегма» деган ҳазил мақолининг чин эканига ишонишга мажбурмиз. Фақат ачинадиган жойи шуки, бу мақол эски оилага эмас, шу кунги оилаларимизга тегишли.

Сеп нималардан иборат бўлишини кўпчилик, хусусан муҳтарам оналаримиз яхши билишади. Лекин унинг моҳияти, фойда-зарари ҳақида, назаримизда турмуш қураётган ёшларимиз, ҳам борликни, ҳам йўқликни кўрган, бой турмуш тажрибасига эга бўлган ота-оналаримиз атрофлича мулоҳаза қилмаётирлар.

Сеп, айтганимиздек, кўпчиликка маълум бўлсада, у ҳақда яна бир-икки оғиз гапирмоқчимиз. Совет олимлари (М. О. Косвен, Н. А. Кисляков ва бошқалар) тадқиқотларига кўра, сеп анча қадимий тарихий ҳодиса бўлиб, йирик патриархал оила бузилиб, ўрнига бир жуфт эр-хотин ва унинг фарзандларидан иборат бўлган индивидуал оила (ҳозирги оиланинг тарихий ўтмишдоши) шаклланаётган даврда пайдо бўлган. Бу янги тип оила ҳали иқтисодий жиҳатдан кучсиз бўлганидан унга моддий ёрдам зарур эди. Сеп — ана шунда, моддий ёрдам сифатида пайдо бўлган.

Хуллас, сеп синфий жамиятда меҳнаткаш синфларнинг қаттиқлиги, хотин-қизларнинг мутлоқ ҳуқуқсизлиги шароитида янги туғилаётган оилага моддий ёрдам, қизнинг эр оиласида озми-кўпми таянчи сифатида вужудга келган.

Хўш, сепнинг социалистик никоҳ ва оилага муносабати қандай? У ҳозир ҳам зарурми? Коммунизмнинг моддий-техника базаси яратилиб борилган сайин кишиларнинг моддий фаровонлиги тобора кўтарилияпти, бинобарин, оиланинг моддий имкониятлари кенгаяпти. Бироқ, кўпгина оилаларда унинг моддий ресурслари замон руҳига мос, рационал тасарруф қилиняпти, дейиш қийин. Бу ишда эски қараш ва одатлар катта салбий таъсир кўрсатмоқда.

Биз бу ўринда биринчи галда сепни кўзда тутаяпмиз. Фактларнинг кўрсатишича, сеп ҳозирги никоҳ тўйларида 1,5—2,5 минг сўмни ташкил этяпти. Гарнитур, гиламдан тортиб то ойна пардасигача қилиняпти. Кўча-кўйда, йиғинларда, ҳатто фалончи «куёвчорларда куёвига янги «Москвич» совға қилган эмиш», «Волга» совға қилган эмиш» деган миш-мишларни ҳам эшитяпмиз. Бу ҳам келин сепининг давоми, тўғрироғи янги босқичидир.

Сеп келиннинг инсоний фазилатлари, ижтимоий обрўйигача қўшимча обрў қўшиш ўрнига, уни баҳолашнинг асосий ўлчовига айланиб қолмоқда. Оналар билан сеп ҳақидаги суҳбатда шундай фикрни эшитдик: «Келиндан олдин унинг сепи олиб келинади, хотинлар ҳали келинни кўрмасданоқ, сепига қараб унга баҳо берадилар». Бундай ҳолда оилага янги аъзо бўлиб келаётган келиннинг маълумоти, ақл-заковати, ҳусни эмас, балки мол-мулки устунлик қилади. Бундай фикр, бундай ўлчов социалистик идеологиямизга, коммунистик ахлоқ нормаларига мутлақо зид ҳодиса экани равшан. Кузатишлардан маълумки, айрим қолоқ фикрли қайноналар, ҳатто эрлар келинга олиб келган сепнинг қийматига қараб муомала қилмоқдалар. Бундай оилаларда сеп эр-хотин орасига совуқчилик тушишига, ҳатто бузилишига олиб келмайди дейсизми!

Катта сепли келин одатда, сал жанжал чиқиши билан мол-дунёсининг ташвишига тушади: ё уни рўйхатга олиш учун судга, маҳалла комитетига ариза беради ёки машинага ортиб, ота-онасиникига жўнатади. Ахир, шу ишлар бўлмаса, куёв-келин гиналарини осонроқ унутиши, тезроқ тил топишиб кетиши мумкин.

Катта сепли келинга ўч бўлган айрим куёвлар тўғрисида ҳам гапиришни лозим деб топдик Биз юқорида катта сеп янги хусусият касб этади, дедик. Катта сеп — сеп эмас, балки қизнинг оиласи куёвнинг оиласига берадиган қалиндир. Шу мақсадда ўйланган куёв қайлиғидан севги-муҳаббат, тенглик, дўстлик умид қилмаса ҳам бўлади. Чунки бундай куёв тўй бўлмасданоқ катта сепли келин ва унинг ота-онасига қарам, «тили қисиқ» бўлиб қолади. Бундай оилада кўпинча одамийлик эмас, мол-мулк ташвиши ҳукмрон бўлади.

Энди сепнинг оилага моддий зарарини мулоҳаза қилиб кўрайлик. Қиз чиқараётган ота-она бундай сеп учун қанча пешона тери тўкиши, қанча тежаб-тергаши керак. Агар оилаларимизнинг аксарияти кўп болали эканини назарга олсак, сепнинг оила турмушининг моддий ва маиший шароитини яхшилашга, маданий даражасининг кўтарилишига катта тўсиқ бўлаётганлигини тушуниш қийин эмас. Бу одат туфайли кўпгина ота-оналаримиз яхши кийина олмайди, соғлиғини йўқотади, асабини бузади.

Хуллас, ҳозирги сеп кўринишидан янги одатдек туюлсада, аслида келиб чиқишдангина эмас, ўз моҳияти жиҳатидан эскирди, феодал оилавий муносабатларга хос одат — қалиннинг бир кўриниши бўлиб қолди. Шуни ҳам айтиш керакки бу одат кўпроқ никоҳнинг қолоқ формаси — ота-она ихтиёри билан бўлаётган никоҳларда учраяпти. Биз гап бошлаган Азиза 17 ёшида одамлар қандай, севги-муҳаббат нима эканини ҳали яхши билмай туриб, ота-онасининг хоҳиши билан ёши каттароқ йигитга узатилган.

Бундай оилада, ташқи кўринишидан, келин бахти учун ҳамма нарса мавжуд. Аслида эса, инсонга чинакам бахт ато этувчи энг муҳим эҳсон — севги-муҳаббат, инсон шахсини эъзозлаш эмасми!

Янги маросимларга бағишланган тарбиявий-ташкилий ишларимизда, назаримизда, ҳозирги сепнинг идеологик ва моддий зарари рўйи-рост очиб ташланаяпти деб бўлмайди. Ваҳоланки, катта сеп ҳозирги никоҳ тўйларининг энг оғир, энг номақбул элементидир.

Сепнинг бўлиш-бўлмаслиги кўп жиҳатдан ота-оналаримизнинг онглилик даражасига боғлиқ. Бироқ, кўпгина ота-оналар бу одатга дилда қарши бўлсаларда, амалда унинг исканжасидан чиқаолмаётирлар, айрим қолоқ жамоатчилик фикри таъсирида иш тутмоқдалар.

Кузатишлар шуни кўрсатадики, уй-рўзғор иши билан шуғулланувчи айрим маданий жиҳатдан қолоқ оналар сепнинг энг актив тарафдорлари бўлиб қолмоқдалар. Бундай оналар билан алоҳида тарбиявий иш олиб боришимиз лозим. Маҳаллаларда «қайнона-келин» лекциялари ташкил этиш фойдадан ҳоли бўлмасди.

Коммунизмнинг моддий-техника базаси яратила боргани сари жамият, меҳнат коллективларининг оилага, жумладан кўп болали ва ёш оилаларга моддий ёрдами тобора ортиб боради. Чунончи, ҳозирги вақтда илғор меҳнат коллективларида келин-куёвга янги квартира, уй-жиҳозлари совға қилиш одат тусига кираяпти.

Оиланинг дастлабки қадами унинг сўнгги тақдирига замин бўлади. Лекин, бу ёрдам фақат ёрдам бўлиши, келин-куёвни «тайёр ошга баковул» қилиб қўймаслик шарт. У келин-куёвнинг турмуши учун дастлабки кунларда энг зарур нарсалардангина иборат бўлиши, ота-онага мутлақо оғир тушмаслиги шарт. Тайёр гарнитурдан кўра эр-хотин бирга ишлаб олган хонтахта уларни кўпроқ яқинлаштиради. Эр-хотин бир-бирига, рўзғорига меҳнати сингсагина турмуши мустаҳкам бўлади. Бу фазилат болаларга ҳам ижобий таъсир кўрсатади.

Чинакам оилавий бахт — катта сепда эмас, балки соф севги-муҳаббат, биргаликда меҳнат ва ҳамкорликдадир.

Ў. ТОШТЕМИРОВ, фалсафа фанлари кандидати.

БИЛАСИЗМИ?

ҚАНД ЗАРАРЛИМИ?

Бирор нарса ширинлигини таърифламоқчи бўлган одам «қанддек ширин» деган иборани ишлатади. Умуман, қанд шу топгача бутунлай зарарсиз, деб ҳисоблаб келинарди. Аммо, инглиз олими Жон Юдкин бошқача фикрда. У қанд-шакар фойдалигини рад этиб, аксинча уни хилма-хил касалликларни келтириб чиқарувчи хавфли таомдир, дейди.

Олимнинг айтишига қараганда, ҳозир Ғарб мамлакатларида истеъмол қилинаётган йиллик қанд-шакар миқдори жон бошига тахминан 50 килограмм бўлиб, истеъмолдаги жами озиқ-овқатнинг 15—20 процентини ташкил қиларкан. Гап қанд-шакар, нон, гўшт, сут, пишлоқ ва тухумга нисбатан калорияли ҳисобланиб, нисбатан кўпроқ истеъмол қилинишида эмас. Д. Юдкиннинг фикрича, қанд-шакар тўйимли моддаларга эга эмас, шу боисдан ҳам одам организмида чинакам юқори калорияли маҳсулотларни сиқиб чиқариб, моддалар алмашинуви ва овқат ҳазм бўлишига қаттиқ салбий таъсир кўрсатади.

Қанд-шакарни ортиқча истеъмол қилиш семизлик, тиш оғриғи, диабет кабиларни келтириб чиқаришдан ташқари организмда мураккаб бузилишларга, жумладан, юрак қон томирлари ва жигар касалликларига ҳам сабаб бўлади, деб ҳисоблайди олим. Ҳар бир касаллик, албатта, хилма-хил сабаблар туфайли келиб чиқади, деб таъкидлайди у, аммо шу сабаблардан бири қанд-шакарни меъёридан ортиқча истеъмол қилиш билан чамбарчас боғлиқдир.

Маълумки, бизнинг асримизда энг кўп тарқалган юрак ва ошқозон-ичак касалликлари келиб чиқишига олимлар томонидан хилма-хил сабаблар кўрсатилади. Д. Юдкиннинг юқоридаги фикрлари ана шу жиҳатдан диққатга сазовордир.

ОМАД КУЛИБ БОҚДИ

Чинпўлат Тожибоев Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг донгдор механизаторларидан бири.

Яқинда унга омад яна кулиб боқди. Шу йил ёзда у яхши ният билан Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясидан бир нечта сотиб олган эди. Ана шу лотереяларнинг бири — 131 номерли, 25595 сериялигига «Москвич» енгил автомашинаси ютуғи чиқди.

Шунингдек, шу хўжаликнинг кекса шофери Холбўта Душабоевга «Запорожец» машинаси, колхоз аъзоси Ортиқ Ғаффоровга «Урал» маркали кажавали мотоцикл ютуғи чиқди.

А. МУСТАФОЕВ.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ГА ОБУНА БЎЛИНГ!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» газетасига 1974 йил учун обуна давом этмоқда. Обуна барча алоқа бўлимларида, корхона ва қурилишлар, колхоз-совхозлар ва муассасаларда жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Газетанинг уч ойлик обуна баҳоси 1 сўм 32 тийин, олти ойга — 2 сўм 64 тийин; бир йилга 5 сўм 28 тийин.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЎЗ ВАҚТИДА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!

Спорт

ЗАРБДОР ҚУРИЛИШЛАР СПАРТАКИАДАСИ

Ҳар йили Ўзбекистон комсомол зарбдор қурилишлари ёш бинокорлари ўртасида республика комсомоли Марказий Комитети мукофоти учун спартакиада ўтказиш анъанага айланиб қолди. Ўтган йили ўтказилган биринчи спартакиадада зарбдор қурувчилар вакиллари спортнинг ўн тури бўйича куч синашишганди. Мукофот Бухоро ип-газлама комбинати қурувчилари вакилларига теккан эди. Ғолибдан бир очко орқада қолган Чорвоқ ГЭСи қурувчилари иккинчи ўрин билан чекланишган эди.

Бу йил спартакиада программасига футбол, волейбол, енгил атлетика, стол тенниси, шахмат, ГТО кўп кураши, кураш, мерганлик ва оғир атлетика мусобақалари киритилади. Чорвоқ ГЭСи бунёдкорлари спортнинг бир неча тури бўйича пешқадамликни қўлга олдилар. Улар футбол ва стол теннисн мусобақаларида ғолиб чиқишди. Аёллар ўртасида волейбол турнирида иккинчи ўринни, ГТО кўп курашида учинчи ўринни эгалладилар.

Кеча Олмалиқ шаҳрида эркаклар волейбол командалари ўртасидаги мусобақа ниҳоясига етди. 7 октябрда эса Чирчиқ шаҳрида енгил атлетика бўйича ғолиб команда аниқланади.

Ҳозирча Чорвоқ ГЭСининг ёш қурувчилари 57 очко тўплаб, олдинда боришмоқда. Спартакиада ғолиби 18 октябрь куни маълум бўлади.

МАМЛАКАТ ШАХМАТ ЧЕМПИОНАТИДА

Москвада олий лига шахматчиларининг мамлакат чемпионатида учинчи тур мусобақалари ўйналди. Бунда Корчной Тукмаковни, Керес эса Белявскийни ютди. Геллер—Спасский, Карпов — Свешников, Смислов — Савон ва Аверкин — Петросян учрашувлари дуранг бўлиб тугади. Кузьмин — Григорян ва Рашковский — Тайманов ўртасидаги ўйинлар кечиктирилди. Полугаевский — Таль мусобақаси собиқ жаҳон чемпионининг бетоблиги сабабли ўтказилмади.

ЙИРИК ҲИСОБ БИЛАН

Футболчилардан сўнг хоккейчилар ҳам Европа кубоги мусобақаларига киришдилар. СССР чемпиони — ЦСКА командаси Чехословакиянинг ўтган йилги энг яхши коллективи «Дукла»ни қабул қилиб, 6:0 ҳисобида ғалаба эришди. Рақиблар бугун Иглава шаҳрида иккинчи марта куч синашадилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. 10.05 — Янгиликлар. 10.15 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — МОСКВА. 11.10 — Қўғирчоқ спекталь, 11.40 — «Здоровье», 12.10 — Спорт кўрсатуви. 13.00 — Концерт. 13.40 — «Изланиш». 14.10 — **Ҳайвонот оламида.** 15.30 Концерт. 16.15 — Телеочерк. 16.45 ТОШКЕНТ. 16.50 — Санъат ғунчалари. 17.25 — Телефильм. 17.40 **Шахтёрлар** (телефильм). 18.30 — Ахборот. 18.45 — МОСКВА. Зиддиятли Америка (иккинчи кўрсатув). 19.15 — ТОШКЕНТ. Мушоира этади давом. 19.55 — Ахборот. 20.15 — Паҳтакорларнинг меҳнат рапортлари. 20.30 — Пахтакорлар учун концерт. 21.00 — МОСКВА. «Вақт». 21.25 — **Хоккей:** «ДУКЛА» (ЧССР) — ЦСКА. 23.45 — «Голубой огонёк». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 16.45 — МОСКВА. 17.15 — Телеспектакль. 18.45 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 19.15 — Копейск шаҳри шахтёрлари билан учрашув. 21.00 — **Ассалом, оталар** (телеспектакль). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.30 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

7 ОКТЯБРЬ—ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 10.10 — **Сеними шошмай тур** (мультфильмнинг 6-серияси). 10.20 — Бахтли болалик. 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник» 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — Қишлоқ янгиликлари. 13.40 — Бугун — Ўқитувчилар куни. 14.00 — Спорт кўрсатуви. 14.40 — Халқаро панорама. 15.10 — Музикали киоска. 15.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 16.40 — Мультфильмлар. 17.10 — ТОШКЕНТ. 17.15 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 17.45 — Бугун — Ўқитувчилар куни. 18.00 — Концерт. 18.45 — Ахборот. 19.00 — **Телеминиатюралар.** 19.40 — Ахборот, 20.00 — МОСКВА: **Футбол:** «АРАРАТ» (Ереван) — «ДИНАМО» (Москва). 22.00 — «Вақт». 22.30 — ТОШКЕНТ. «ЧАШМА». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.10 — МОСКВА. 20.00 — ТОШКЕНТ. 20.30 — Цирк томошалари. 21.00 — **Соҳилга рухсат** (бадиий фильм). 22.30 — МОСКВА. Концерт. 23.30 — Адабий учрашувлар. Ғафур Ғулом. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/X да **Ужарлар,** 7/X да **Қонли тўй,** 8/X да **Ажаб савдолар.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/X да **Беш кунлик куёв,** 7/X да **Ойдин** (кундуз соат 12 да), **Қачонгача мой ейсан** (кеч соат 7 яримда).

КИНО

Сангам (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (12.00, 16.00, 19.40).

Гул ва тош (ўзбек тилида) — «КЎКЧА» (11.00, 14.10, 17.10, 20.30).

Тузалмас одам — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10.00, 14.00, 18.00, 21.45).

Тақиқланган муҳаббат (11.00, 13.00, 17.00, 19.00), **Прокурор ўғли** (14.45, 20.45); — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».

Иван Васильевич касбини ўзгартирмоқда — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Привалов миллионлари (2 серия) — «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қулфсиз эшик — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12.00, 14.00, 16.00), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Ойна (тоқ соатларда), **Унинг ҳаётидаги эркаклар** (12.00, 16.00, 20.00): — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ўгай она — «ЧАЙКА» (жуфт соатларда).

Сиз ҳамма гапни айтмабсиз, Ферран! — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Мени ҳали кўрасиз — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Адрес: ер планетаси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18.00, 21.00).

А. НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА

12 ОКТЯБРДА

МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ:

12/X да — ДИЛОРОМ.
13/X да — СЕВГИ ТУМОРИ.
14/X да — ЭТИК КИЙГАН МУШУК (кундузи), ЗОЛУШКА (кечқурун).
16/X да — МАЙСАРАНИНГ ИШИ.
17/X да — **Бир актли балетлар:** «КАРМЕН-СЮИТА», «ОЙИМ — ҚИЗ ВА БЕЗОРИ».
18/X да — ДОН КАРЛОС.
19/X да — ТАНОВОР.
20/X да — ТРАВИАТА.
21/X да — ЗОЛУШКА (кундузи), ФЛОРИЯ ТОСКА (кечқурун).

Кундузги спектакллар соат 12 да, кечки спектакллар кеч соат 7 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В36495. Редактор ўринбосарлари — В35885. В37916. Масъул секретарь — В34808 пропаганда ва адабиёт-санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши ва ахборот, спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги ва фан мактаб, олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими — В37045. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64634. В. 1836. Р—02732.